

RADA GMINY
GORZYCE

Uchwała nr XXIX/253/09
Rady Gminy Gorzyce
z dnia 30 marca 2009 roku

w sprawie: zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Belsznica

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zmianami)

Rada Gminy Gorzyce
uchwala, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Belsznica, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

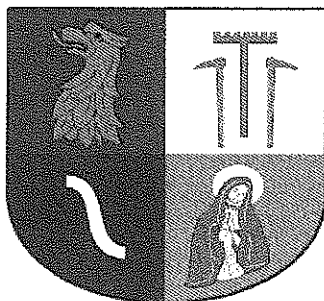
Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

mgr inż. Czesław Zychma

Gmina Gorzyce

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

BEŁSZNICA

Marzec 2009r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
2. Charakterystyka miejscowości	4
2.1 Rys historyczny miejscowości.....	6
2.2 Demografia	8
2.3 Zagospodarowanie przestrzenne	11
2.3.1 Geograficzne uwarunkowania	11
2.3.2 Zagospodarowanie terenu.....	12
2.4 Obiekty zabytkowe	13
2.5 Uwarunkowania gospodarcze	15
2.6 Skomunikowanie miejscowości	16
2.7 Walory przyrodnicze	17
2.7.1 Ukształtowanie terenu	17
2.7.2 Gleby	17
2.7.3 Hydrografia	18
2.7.4 Fauna i flora	18
2.8 Infrastruktura techniczna	20
2.8.1 Gospodarka wodno-ściekowa	20
2.8.2 Ciepłownictwo i elektroenergetyka.....	21
2.9 Infrastruktura oświatowo - kulturalna i sportowo – rekreacyjna.....	21
2.9.1 Infrastruktura oświaty	21
2.9.2 Organizacje społeczne w Belsznicy.....	21
2.9.3 Turystyka, rekreacja i sport.....	22
3. Analiza SWOT.....	23
4. Planowane kierunki rozwoju i zadania do realizacji na lata 2009-2016	25
4.1 Cel główny.....	25
4.2 Cele strategiczne.....	25
4.3 Zadania planowane do realizacji w latach 2009-2016.....	26

5. Opis przedsięwzięcia głównego.....	29
6. Wykorzystane materiały.....	31
7. Spis tabel, wykresów, zdjęć i rysunków.....	32

1. Wstęp

Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015 przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 27 czerwca 2006 r. jest podstawowym dokumentem określającym cele polityki rozwoju w Polsce. Strategia ta, w odniesieniu do obszarów wiejskich wyznacza priorytety krajowe, które są kompatybilne z priorytetami wspólnotowymi.

Cele i priorytety Strategii Rozwoju Kraju będą realizowane poprzez działania wynikające z podstawowych dokumentów rządowych, a przede wszystkim z Krajowego Programu Reform na lata 2005 – 2008 na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej. Wiodące znaczenie będzie jednak mieć realizacja Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007 – 2013 i odpowiednich Regionalnych Programów Operacyjnych (dalej: „RPO”) oraz Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (dalej: „PROW”).

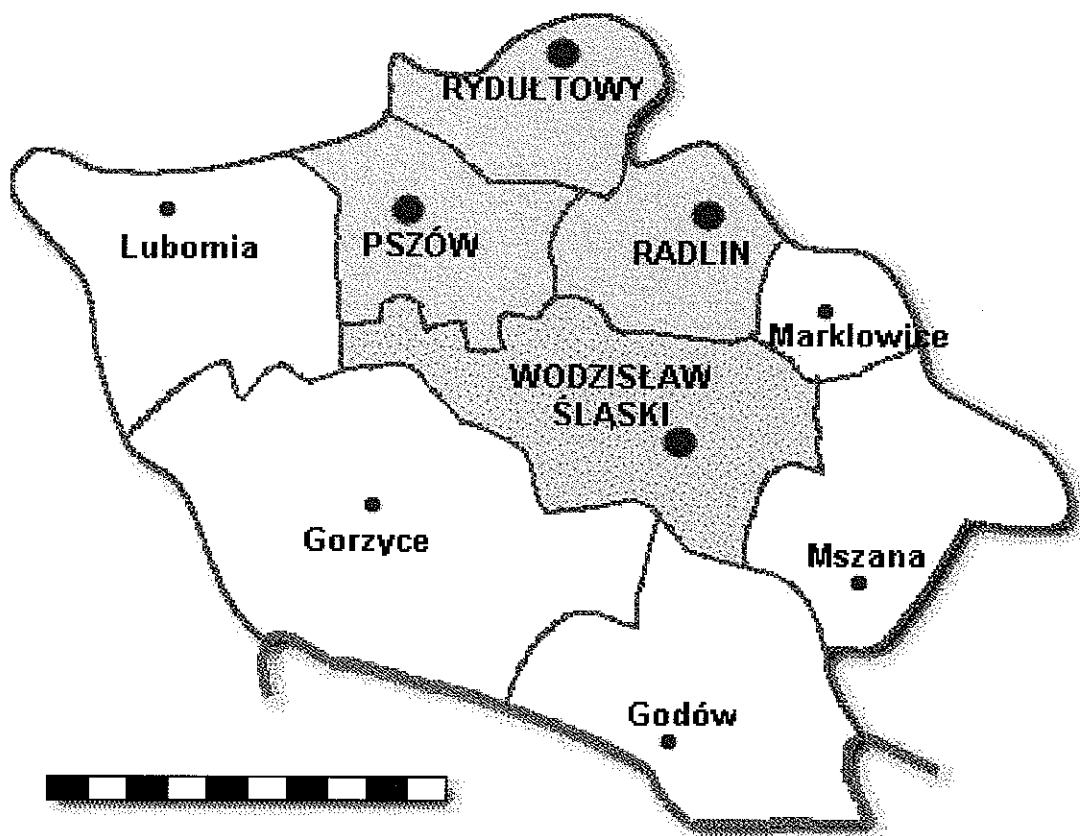
Strategia Rozwoju Kraju jest zbieżna z założeniami Krajowego Planu Strategicznego w odniesieniu do obszarów wiejskich, szczególnie w kontekście odnowionej Strategii Lizbońskiej. Założenia tych dokumentów znalazły swoje miejsce w przyjętych działaniach przewidzianych do realizacji właśnie w PROW na lata 2007 – 2013.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 jest realizowany na terenie całego kraju. Według danych statystycznych obszary wiejskie w Rzeczypospolitej Polskiej stanowią 93,2% powierzchni kraju, co potwierdza, że ich znaczenie z punktu widzenia społecznego, ekonomicznego i środowiskowego jest duże.

Plan Odnowy Miejscowości Bełznica zawiera charakterystykę miejscowości. Ponadto przedstawia inwentaryzację zasobów Bełznicy w kontekście Gminy Gorzyce, służącą ujęciu stanu rzeczywistego wraz z oceną mocnych i słabych stron miejscowości. Zasadniczą częścią opracowania stanowią planowane kierunki rozwoju miejscowości oraz zadania do realizacji ujęte w perspektywie siedmioletniej liczonej od daty zatwierdzenia dokumentu. Dokument wejdzie w życie po podjęciu uchwały zebrania wiejskiego w sprawie jego przyjęcia oraz uchwały Rady Gminy Gorzyce.

2. Charakterystyka miejscowości

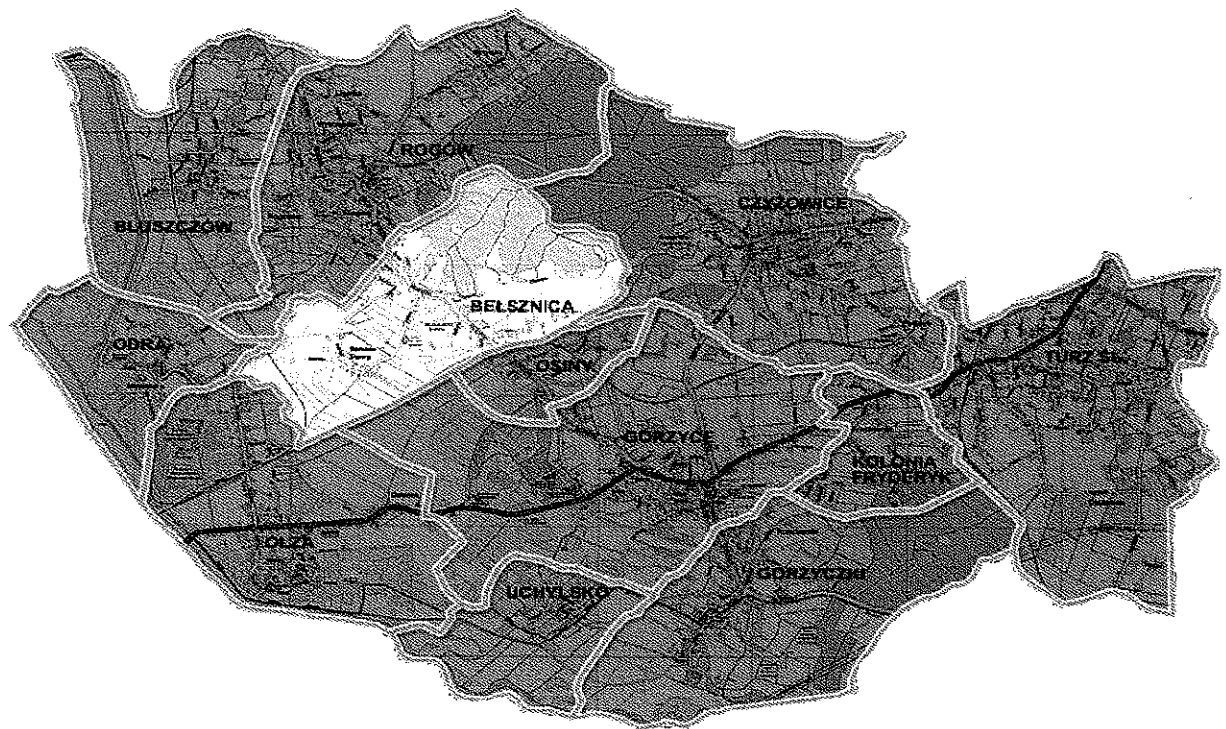
Miejscowość **Belsznica** znajduje się w gminie Gorzyce, zlokalizowanej w południowej części województwa śląskiego przy granicy z Republiką Czeską, w powiecie wodzisławskim. Gmina Gorzyce jest największą terytorialnie gminą powiatu wodzisławskiego, zajmuje 64,47km² i stanowi część tzw. „Zielonego Śląska”. Zasoby naturalne gminy stanowią poważny potencjał dla rozwoju branży turystycznej. Ważnym elementem infrastruktury gminy jest wysoko rozwinięta sieć dróg lokalnych. W przyszłości w bliskim sąsiedztwie usytuowany będzie ważny węzeł komunikacyjny autostrady A1. Gmina posiada dogodne położenie w stosunku do dużych ośrodków centrogennych – Wodzisławia Śląskiego, Rybnika, Raciborza, Jastrzębia Zdroju, a także miast aglomeracji śląskiej.

Rysunek 1. Mapa powiatu wodzisławskiego

W skład gminy wchodzi następujące sołectwa:

- **Belsznica**,
- Bluszczów,
- Czyżowice,
- Gorzyce,
- Gorzyczki,
- Kolonia Fryderyk,
- Odra,
- Olza,
- Osiny,
- Rogów,
- Turza Śląska,
- Uchylsko.

Rysunek 2. Mapa Gminy Gorzyce

Belsznica to miejscowość położona w centralnej części gminy. W roku 1929 liczba mieszkańców w Belsznicy wynosiła 758 osób, w 1997r. - 1046. Obecnie pod względem liczby ludności, Belsznica znajduje się na ósmym miejscu wśród sołectw Gminy (w grudniu 2008 r. miejscowość zamieszkiwało 1091 osób).

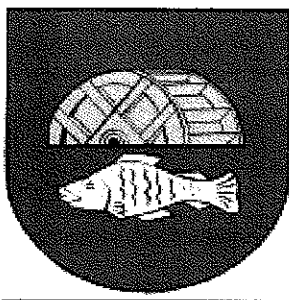
Sołectwo graniczy od północy z Rogowem, od zachodu z Olzą i Odą, od wschodu z Czyżowicami zaś od południa z Osinami Gorzycami. W centrum miejscowości znajduje się budynek Ochotniczej Straży Pożarnej oraz świetlica środowiskowa dla dzieci i młodzieży. Ponadto w centrum wsi zlokalizowane jest boisko sportowe. Bezpośrednio przy boisku trwa budowa ogólnodostępnej szatni sportowej. Obiekt będzie służyć lokalnemu klubowi sportowemu do organizacji towarzyskich meczy piłki nożnej, rozgrywek piłkarskich trampkarzy oraz bieżącej działalności treningowej. Miejsce to jest rzeczywistym centrum życia społecznego mieszkańców Belsznicy. Odbywają się tu uroczystości lokalne, festyny rodzinne i sportowe. Teren ten jest idealną przestrzenią przeznaczoną na organizację imprez plenerowych oraz służącą integracji społeczności lokalnej.

Belsznica to pod względem obszaru średnie sołectwo, na jego terenie nie znajduje się szkoła ani przedszkole. Zebrania wiejskie są organizowane w remizie strażackiej.

2.1. Rys historyczny miejscowości

Belsznica leży u stóp malowniczych wzgórz leśnych Płaskowyzu Rybnickiego. Ze wzgórza położonego 256 m. n.p.m. rozciąga się piękny widok nad dolinę Odry i Olzy aż po Bramę Morawską. Nazwa wsi Belsznica pochodzi prawdopodobnie od rośliny leśnej o tej nazwie. Lasów na tym terenie w dawniejszych czasach było o wiele więcej niż obecnie. Obszary leśne były sukcesywnie zmniejszane poprzez wyrąb drzew, używanych wówczas do budowy domów i na opał. Pozostałości po tamtych czasach to okazała lipa i dąb rosnący na grobli dawnego stawu olzańskiego. Po raz pierwszy nazwę Belsznica spotykamy w dokumencie z roku 1239. Zawiera on wykaz miejscowości składających dziesięcinę dla prepozyta Kolegiaty św. Krzyża w Opolu, założonej przez biskupa Tomasza II w latach 1232-1239. Z tego też faktu wynika, że wieś istniała już w początkach XIII wieku, a więc jeszcze na prawie polskim. Mapa z roku ok. 1550 przedstawia Belsznicę wchodzącą w skład majoratu bogumińskiego, wydzielonego z księstwa raciborskiego, który od wschodu graniczy z ziemią wodzisławską, od południa - z księstwem cieszyńskim. Majorat bogumiński przez wiele lat był kierowany przez rycerzy. Z dokumentu z roku 1521 dowiadujemy się, że Belsznica wraz z kilkoma innymi miejscowościami zostaje sprzedana księciu Janowi Opolskiemu. Następne wzmianki o Belsznicy pochodzą z lat 1679 i 1687/88. Są to lata, w których odbywały się wizytacje biskupie parafii Rogów, do której już wówczas należała Belsznica. Na mapie I.W. Wielanda z roku 1736 uwidocznione są na terenie Belsznicy dwa stawy z których jeden rozciąga się aż po granice Uchylska i Odry. Pozostałościami

po stawach są "groble" - usypane wały ziemne, rozciągające się w południowo - zachodniej części wsi. Kto i kiedy wybudował groble - trudno określić, ale wiadomym jest iż w XV wieku. Na tych terenach rozwinęła się na dużą skalę przesadkowa hodowla karpia, która stanowiła główne źródło utrzymania tutejszej ludności. Wiemy również, że jeszcze na przełomie XVII i XVIII w. istniał staw - nazwany na mapie Massenbacha z r. ok. 1780 - "wielkim stawem olzańskim". Z mapy tej dowiadujemy się również o istnieniu młyna na potoku, płynącego z terenów leśnych Czyżowic, a usytuowanego przy drodze ciągnącej się od Cieszyna poprzez Belsznicę do Raciborza (tzw. "droga królewska"). Rok 1813 dostarcza następnych wzmianek o Belsznicy. Wtedy to książę Lichnowski odsprzedaje Belsznicę niejakiemu Forsterowi. Ten zaś ze swojej strony sprzedaje te dobra alodialne w roku 1817 baronowi von Gruttschreiber. Ten z kolei sprzedał Belsznicę w roku 1839 wraz z pobliskimi wioskami, właścicielowi dóbr rycerskich von Wallhohofen, od którego w tym samym roku nabył je hrabia Arco, który posiadał je do lat 90 - tych XIX wieku. W okresie międzywojennym ziemie wydzierżawione zostały Rybnickiemu Zjednoczeniu Węglowemu, zaś po II wojnie światowej - upaństwowione. W roku 1874 utworzono policyjne okręgi urzędowe tzw. "Amtsbezirke". Belsznica wraz z kolonią Gruttschreiber, Młyńsko i domami polnymi weszła w okręg urzędowy Gorzyce. Naczelnikiem stał się hrabia Arco. Po zajęciu niemal całego Śląska przez Prusy w wieku XVIII (16.07.1740r.) wprowadzono obowiązek posiadania pieczęci przez gminy wiejskie. Belsznica nie posiada własnego herbu lecz używa pieczęci czysto napisowych. Z czasów niemieckich w XIX w. Znana jest pieczęć do laku z napisem: Siegel d. Gemeinde /Belschltz/Ryb. B. Bez. Oppeln/ - 31 mm. Po przyłączeniu do Polski 21.10.1921r. sprawiono tej miejscowości dwie pieczęcie również bezherbowe, które w środku mają napis: Powiat Rybnicki, zaś w otoku Gmina (Belsznica). Lata 1884-86 przynoszą Belsznicy nowy trakt, tym razem kolej żelazną , ciągnącą się z Wodzisławia do Chałupek. Przystanek w Belsznicy nosił nazwę "Gorzyce". W roku 1888 zbudowano w Belsznicy remizę strażacką. Nasilające się na tym terenie pożary spowodowały zorganizowanie w roku 1911 przez p. Karola Siedlaczka, jednej z pierwszych w tym rejonie Ochotniczej Straży Pożarnej. Jej działalność objęła zasięgiem dwie gromady - Belsznicę i Odrę. W latach 1927/28 wybudowano we wsi sieć elektryczną. Dostawcą energii było gwarectwo rybnickie, zaś koszty związane z tą inwestycją zostały sfinansowane z pożyczki amerykańskiej, której udzieliły gminie władze Województwa Śląskiego.

Rysunek 3. Herb sołectwa Belsznica

Źródło: www.gorzyce.pl

2.2. Demografia

Według ewidencji UG Gorzyce na terenie gminy mieszka 19 943 osób (stan na 31.12.2008 r.), w tym najwięcej osób zamieszkuje miejscowości Czyżowice i Turza Śląska (ok.16%) oraz Rogów (około 15%), natomiast miejscowość **Belsznica** liczy niespełna 6% ogółu wszystkich mieszkańców gminy. Na 100 mężczyzn przypada tu ok. 104 kobiety, co różni się od średniej dla powiatu wodzisławskiego, która wynosi ok. 106 mężczyzn na 100 kobiet. Sołectwo Belsznica należy do sołectw o małej liczbie mieszkańców.

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców /stan na koniec roku 2008	Ludność w %
1	Belsznica	1091	5,47
2	Bluszczów	950	4,76
3	Czyżowice	3290	16,50
4	Gorzyce	2458	12,32
5	Kol. Fryderyk	1204	6,04
6	Osiny	634	3,18
7	Gorzyczki	1572	7,88
8	Olza	1691	8,48
9	Odra	382	1,92
10	Rogów	3020	15,14
11	Turza Śl.	3298	16,54
12	Uchylsko	353	1,77
RAZEM:		19943	100

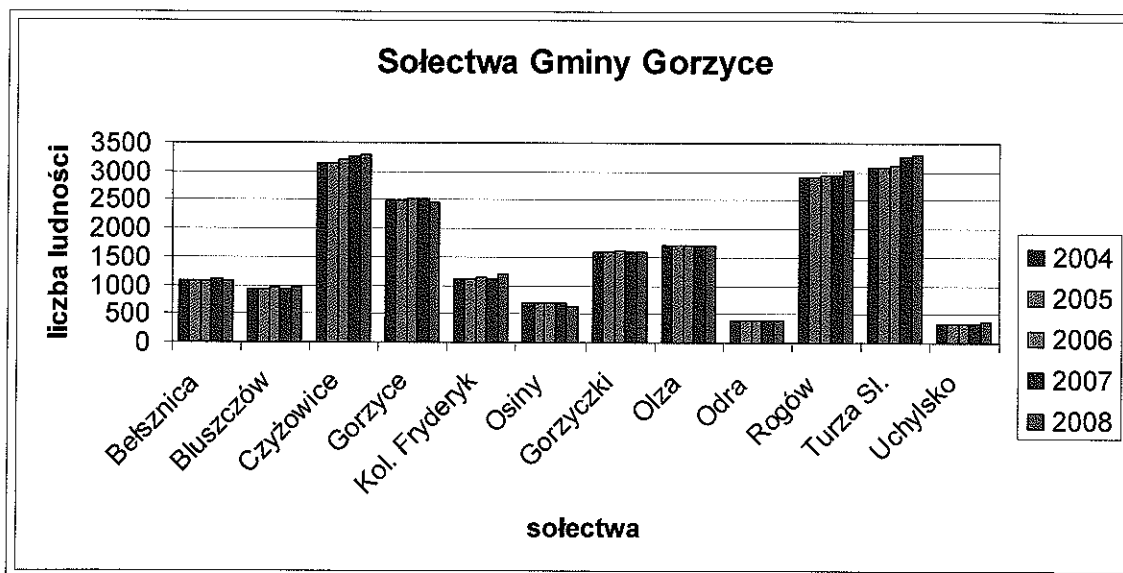
Tabela 1 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Gorzyce na koniec roku 2008

Źródło: UG Gorzyce, stan na 31.12.2008r. -opracowanie własne

Prognoza demograficzna Głównego Urzędu Statystycznego na lata 2010-2030 dla powiatu wodzisławskiego przewiduje, że liczba ludności w powiecie zmniejszy się z 153,5 tys. do 144,7 tys. osób w roku 2030. Z tego wynika, że liczba ludności w gminie Gorzyce w roku

2030, przy zachowaniu proporcji udziału 12,5% w liczbie ludności powiatu, może osiągnąć ok. 18 tys. osób.

Aktualny trend wskazuje jednak zupełnie inną tendencję. W większości sołectw w latach 2004-2008 liczba mieszkańców wykazuje nieznaczny trend wzrostowy, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres 1 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach gminy Gorzyce w latach 2004-2008

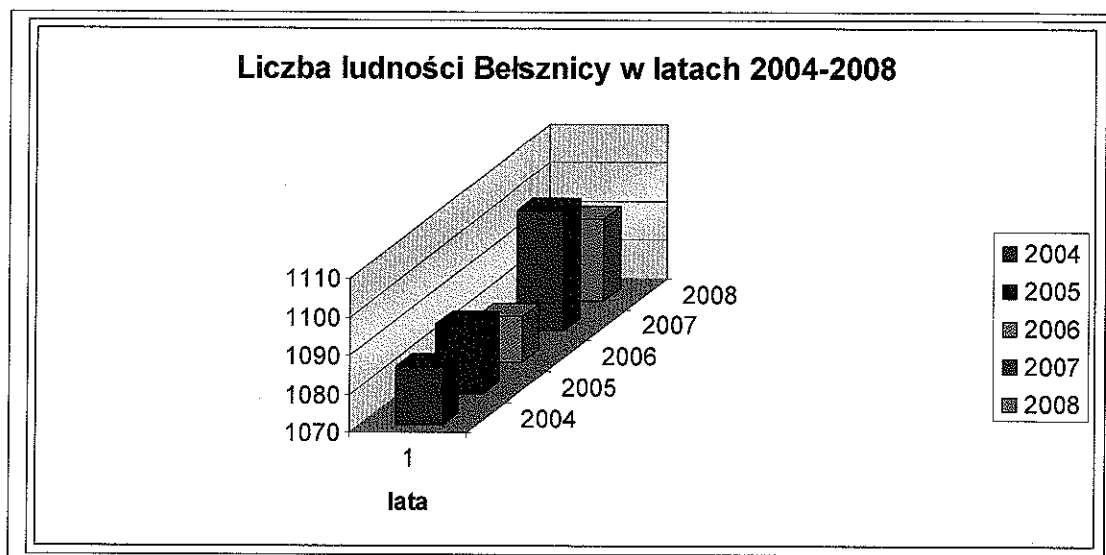
Źródło: UG Gorzyce- opracowanie własne

Liczba mieszkańców gminy wzrosła z 19 425 w roku 2004 do 19 943 na koniec roku 2008 r. Sołectwo Belsznica pozostaje wierne tej tendencji, począwszy od roku 2004 nastąpił stopniowy wzrost liczby mieszkańców. W 2004 roku liczba mieszkańców Belsznicy wynosiła 1085, a na koniec roku 2008 wyniosła 1091 mieszkańców. W całym analizowanym okresie tj. od 2004 r. do 2008 r. największą liczbę mieszkańców można było obserwować w 2007 r.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008
Liczba mieszkańców Belsznicy	1085	1088	1082	1101	1091

Tabela 2 Liczba mieszkańców Belsznicy w latach 2004-2008

Źródło: UG Gorzyce- opracowanie własne

Wykres 2. Liczba ludności w miejscowości Belsznica w latach 2004-2008

Źródło: UG Gorzyce –opracowanie własne

Biorąc pod uwagę stosunek urodzeń do zgonów okazuje się, że w badanym okresie średnio w Gminie Gorzyce rodziło się 190 dzieci rocznie, w tym w miejscowości Belsznica średnio 11 dzieci rocznie. Natomiast średnia roczna liczba zgonów w gminie wyniosła prawie 193 osoby. Powyższe dane pozwalają na stwierdzenie, że ogólny wzrost liczby ludności nie jest spowodowany nadwyżką urodzeń nad liczbę zgonów, ale raczej innymi czynnikami, takimi jak migracja osób z innych terenów na tereny gminy.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008
Urodzenia	175	166	209	223	231
Zgony	164	198	189	195	211

Tabela 3 Urodzenia i zgony w Gminie Gorzyce w latach 2004-2008

Źródło: UG Gorzyce- opracowanie własne